

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

VÝBOR REGIONŮ

110. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 11. AŽ 13. ÚNORA 2015

Usnesení k pracovnímu programu Evropské komise na rok 2015

(2015/C 140/01)

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

s ohledem na sdělení Evropské komise o jejím pracovním programu na rok 2015 a na dohodu o spolupráci mezi VR a Evropskou komisí:

1. vítá, že je Komise odhodlána oslovit občany EU, aby posílila jejich důvěru v EU, a poukazuje na to, jakou úlohu při tom mohou sehrát evropská města a regiony;
2. je potěšen tím, že Komise ve svém pracovním programu klade důraz na zásady subsidiarity a proporcionality, a připomíná, že VR provádí monitorování subsidiarity, aby bylo zajištěno, že bude přidána hodnota legislativních opatření EU napomáhat k uplatňování integrovanějšího přístupu v politice, například propojováním různých portfolií. Vyzývá k tomu, aby se u veškerých nových iniciativ EU, včetně programu REFIT, systematicky posuzoval územní dopad;
3. připomíná, že je odhodlán zapojit se do celého legislativního cyklu v oblastech, ve kterých může přispět na základě svých kompetencí, a žádá Komisi, aby byl konzultován v souvislosti s návrhy, u nichž dojde během legislativního procesu k podstatným změnám;
4. vyzývá k tomu, aby všechny instituce spojily své síly s cílem modernizovat a dokončit infrastruktury v Evropské unii. Zdůrazňuje, že je velmi důležité odstranit úzká místa a rozvíjet chybějící propojení mezi uzly a sítěmi a přeshraničními úseky, jelikož se domnívá, že propojenost a dostupnost všech regionů v oblasti dopravní, energetické, telekomunikační a digitální infrastruktury a služeb má zásadní význam pro územní rozvoj a solidaritu v Evropě;
5. vybízí Komisi, aby se zabývala přetrvávajícími nedostatky evropského jednotného trhu a zvláštní pozornost věnovala příhraničním regionům. V tomto ohledu Komisi žádá, aby vypracovala společné iniciativy, jež budou prováděny s pomocí jeho platformy evropských seskupení pro územní spolupráci (ESÚS). Zvláštní pozornost si rovněž zaslouží regiony, které jsou závažně a trvale znevýhodněny demografickými podmínkami, jak se uvádí ve SFEU;
6. v této souvislosti vyzývá Evropskou komisi, aby ve svých iniciativách zohlednila zvláštní situaci nejvzdálenějších regionů, jejichž specifické rysy a potřeba uzpůsobené právní úpravy jsou jasně definované v článku 349 SFEU. Cílem je dosáhnout jejich plného zapojení do evropského jednotného trhu;

7. vítá, že si chce Komise vyžádat stanoviska spolutvůrců právních předpisů, než vezme zpět legislativní návrhy uvedené v příloze II pracovního programu, a žádá, aby se rovněž mohl vyjádřit. Vyzývá Komisi, aby nestahovala návrh týkající se oběhového hospodářství. Domnívá se, že je nutné přezkoumat při nejbližší příležitosti stávající právní předpisy v oblasti odpadů;

8. schvaluje úsilí Komise podpořit investice, růst a zaměstnanost snížením regulační zátěže, přičemž ovšem musí být zachována vysoká úroveň sociální ochrany, ochrany zdraví a životního prostředí a výběru pro spotřebitele v Evropě. Žádá, aby byl přizván k účasti v pracovních skupinách zabývajících se zjednodušením evropských právních předpisů, neboť v mnoha případech jsou to regionální a místní orgány, kdo právo EU provádí;

9. vyjadřuje politování nad tím, že v pracovním programu nejsou uvedeny konkrétní iniciativy v oblasti politiky soudržnosti, rozvoje venkova, cestovního ruchu a životního prostředí. Lituje obzvláště toho, že v něm chybí nové iniciativy týkající se městské agendy, makroregionálních strategií, územní soudržnosti a demografických výzev. Vybízí Komisi, aby s VR spolupracovala na přípravě iniciativ v těchto oblastech;

Zaměstnanost, růst a investice

10. bere na vědomí Evropský fond pro strategické investice (EFSI), který má zmobilizovat 315 miliard EUR dodatečných investic do strategických oblastí v nadcházejících třech letech;

11. zdůrazňuje, že investiční plán pro Evropu a EFSI doplňují politiku soudržnosti a že bude nezbytné zajistit intenzivní součinnost mezi novým fondem EFSI a operačními programy evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF), aby byl nastolen soulad mezi investičními projekty a strategiemi regionálního a místního rozvoje. Doporučuje, aby byly místní a regionální orgány odpovídajícím způsobem zapojeny do výběru projektů a do organizace decentralizovaných investičních fór;

12. je nesmírně potěšen tím, že Komise ve sdělení o tom, jak uplatňovat flexibilitu stanovenou v Paktu o stabilitě a růstu, vzala v potaz výzvu VR, aby se na vnitrostátní spolufinancování projektů v rámci EFSI a ESIF pravidla tohoto paktu nevztahovala. VR je totiž přesvědčen o tom, že rozsáhlejší používání „investiční doložky“ do značné míry pomůže odstranit překážky, jež brání obnovení prorůstových investic;

13. je znepokojen pokračující krizí plateb v rozpočtu EU a stále se zvyšujícím objemem nezaplacených účtů. Očekává proto, že Evropská komise urychleně předloží plán snížení počtu nahromaděných nezaplacených účtů, jak se zavázala v rámci institucionální dohody o plnění rozpočtu na rok 2014. Přezkum víceletého finančního rámce by měl v druhé fázi poskytnout příležitost pro nalezení strukturálního řešení toho, jak se vyhnout přeměně nahromaděných nezaplacených účtů na strukturální dluh EU. Tento přezkum by měl rovněž zahrnovat reformu systému vlastních zdrojů EU, aby finanční prostředky EU již nebyly tolik ohrožovány vnitrostátními spory a aby byl přizpůsoben přezkumu strategie Evropa 2020 v polovině období;

14. navrhuje, aby byl v rámci přezkumu strategie Evropa 2020 v polovině období zahrnut do makroekonomického srovnávacího přehledu ukazatel týkající se míry investic;

15. naléhavě Komisi žádá, aby posoudila také dopad nových pravidel systému ESA 2010 na schopnost místních a regionálních orgánů investovat;

16. vítá, že se Komise zaměřila na snižování nezaměstnanosti, a zdůrazňuje, že je nutné přijmout v této oblasti rázná opatření, a to s těsným zapojením místních a regionálních orgánů a jejich sdružení. Oceňuje, že Evropská komise dne 4. února 2015 předložila návrh uvolnit v roce 2015 1 miliardu EUR na radikální zvýšení předběžného financování dostupného pro členské státy v rámci Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí, a vybízí Evropskou komisi, aby zorganizovala strukturovaný dialog s VR a s územními sdruženími a aby se spolu s nimi zamyslela nad tím, jak by se dalo zlepšit provádění evropského systému záruk pro mladé lidi v praxi;

17. naléhavě Komisi a členské státy žádá, aby revidované strategii Evropa 2020 dodaly územní rozměr a aby sladily evropský semestr s dlouhodobými cíli této strategie. Vyzývá Komisi, aby zajistila zapojení nižších správních orgánů do přezkumu správy ekonomických záležitostí, včetně evropského semestru. Je toho názoru, že zásadním prvkem strategie Evropa 2020 pro dosažení udržitelného růstu je účinné využívání zdrojů, a vybízí Komisi a členské státy k tomu, aby zavedly hlavní cíl týkající se produktivity zdrojů;

18. lituje, že Evropská komise odložila přezkum strategie Evropa 2020 v polovině období, jehož zveřejnění bylo plánováno na únor 2015, a naléhavě Komisi žádá, aby své návrhy k přezkumu této strategie předložila co nejdříve;

Jednotný digitální trh

19. vyzdvihuje význam dokončení jednotného digitálního trhu pro posílení konkurenceschopnosti regionální podnikatelské sféry, a to i pomocí pobídek k investicím do informačních a komunikačních technologií. Zdůrazňuje, že musí být neprodleně odstraněna digitální propast mezi městskými a venkovskými oblastmi v Evropě, musí být vyvinuty nové a spolehlivé veřejné elektronické služby a elektronická správa, jež budou dostupné všem, a musí být zavedena opatření pro zvýšení digitální gramotnosti občanů a iniciativy, které poskytnou nástroje potřebné na podporu řešení problémů, jež způsobují demografické výzvy, jimž čelí některá území v evropských regionech. Navrhuje zlepšit provádění Digitální agendy tím, že bude každoročnímu digitálnímu fóru propůjčen výraznější územní rozměr;

Energetická unie, změna klimatu a politika v oblasti životního prostředí

20. vítá navrhovaný strategický rámec pro energetickou unii a vyzývá k tomu, aby byla nová strategie založena na realistických místních a regionálních řešeních v oblasti energetiky, zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se jí a udržitelného rozvoje. Žádá Komisi, aby VR úžeji zapojila v klíčových aspektech místního a regionálního zájmu v oblasti energetické bezpečnosti, obnovitelných zdrojů energie, vnitřního trhu s energií a snižování emisí skleníkových plynů, zejména co se týče maloobchodních energetických trhů a cenově dostupné energie a také decentralizované výroby energie, nové energetické správy a posílení postavení občanů jakožto odběratelů a výrobců energie. Dále Komisi žádá, aby VR zapojila do činností v rámci Občanského energetického fóra a programu Inteligentní města;

21. upozorňuje na to, že města a regiony významně přispívají v otázkách týkajících se dodávek energie a energetické bezpečnosti, budoucnosti energetické politiky a úlohy energetické unie, a navrhuje, aby bylo navázáno strategické partnerství mezi Komisí, EIB a VR za účelem vypracování konkrétních akčních plánů;

22. žádá Komisi, aby VR zapojila do příprav legislativních návrhů na provedení klimaticko-energetického balíčku pro období do roku 2030;

23. zdůrazňuje význam zapojení regionálního systému za účelem zvýšení účinnosti systému řízení politik v oblasti energetiky a klimatu;

24. vyzývá Komisi, aby posílila Pakt starostů a primátorů a propojila ho s iniciativou Mayors Adapt a prodloužila jejich existenci dále než jen do roku 2020, aby tak bylo možné dosáhnout nezbytné koordinace politiky v oblasti energetiky a klimatu. Podtrhuje klíčovou úlohu, již má hrát v mobilizaci místních a regionálních orgánů, a rád by byl úzce zapojen do budoucího rozvoje těchto nástrojů;

25. rád by se podílel na přípravě postoje EU ke 21. konferenci smluvních stran Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC COP21), která se bude konat v Paříži, a vyzývá Komisi, aby VR plně zapojila do všech souvisejících jednání a činností;

26. domnívá se, že by Komise v roce 2015 měla předložit sdělení o využívání půdy coby zdroje, měla by provést důkladný přezkum strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti v polovině období a vypracovat nový návrh směrnice o přístupu ke spravedlnosti v environmentálních záležitostech a legislativní návrh týkající se inspekci životního prostředí a prosazování právních předpisů v této oblasti, přičemž je třeba podrobit nové legislativní návrhy, resp. v nich obsažená ustanovení důkladnému posouzení, pokud jde o dodržení zásad subsidiarity a proporcionality;

27. vítá důraz, který Evropská komise ve svém pracovním programu na rok 2015 klade na užší partnerství s regiony a městy za účelem lepšího provádění environmentálních právních předpisů, a těší se proto na zintenzivnění činností společné technické platformy VR a Evropské komise pro spolupráci v oblasti životního prostředí, jak je uvedeno v 7. akčním programu Evropské unie pro životní prostředí na období 2014–2020;

28. opakuje svoji žádost, aby Komise, vzhledem k tomu, že režim mléčných kvót skončí dne 31. března 2015, navrhla opatření k zajištění vyváženého trhu s mlékem, aby se zabránilo negativním sociálním a hospodářským důsledkům a neohrozily se dlouhodobé investice do tohoto odvětví;

Vnitřní trh

29. poukazuje na to, že je nezbytné podpořit investice do inovací a posílit evropský průmysl, má-li si EU udržet konkurenční výhodu ve světové ekonomice;

30. vyzývá k přijetí opatření navazujících na zelenou knihu o možném rozšíření unijní ochrany zeměpisných označení na nezemědělské produkty ⁽¹⁾;

31. vítá, že je důraz kladen na malé a střední podniky, a vyzdvihuje přínos těchto podniků pro růst a vytváření pracovních míst na regionální a místní úrovni v EU. Zdůrazňuje, že je připraven spolupracovat na zřizování sítě zmocněnců pro malé a střední podniky. Očekává, že nové návrhy týkající se unie kapitálových trhů pomohou zlepšit přístup malých a středních podniků k financování;

32. je potěšen tím, že má Komise v úmyslu předložit balíček opatření v oblasti mobility pracovních sil, který by měl zahrnovat návrh na přezkum směrnice o vysílání pracovníků. Vyzývá Komisi, aby podrobněji objasnila nárok občanů, kteří využijí svého práva na volný pohyb, na sociální zabezpečení a další dávky. Naléhavě Komisi žádá, aby přihlédla také k negativním důsledkům mobility pracovních sil, jako je například odliv mozků a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi;

33. v zájmu posílení sociální ekonomiky a sociálního podnikání v EU Komisi vybízí, aby předložila návrhy evropských stanov pro vzájemné pojišťovny a sdružení a revidovaný návrh stanov evropské družstevní společnosti a aby zachovala svůj návrh týkající se statutu evropské nadace;

34. vyzývá Komisi, aby se nadále snažila zajistit, aby byl **finanční sektor** bezpečnější a mohl lépe plnit svou úlohu financování reálné ekonomiky. Očekává především návrh týkající se řešení krizí nebankovních finančních institucí;

Hospodářská a měnová unie

35. vítá záměr Komise přezkoumat hospodářskou a měnovou unii, včetně jejího sociálního rozměru, a vybízí Komisi, aby s VR úzce spolupracovala s cílem předložit konkrétní návrhy;

36. je potěšen tím, že má Komise v úmyslu zintenzivnit úsilí v boji proti daňovým únikům a daňovým podvodům a přejít k systému, v němž budou zisky daněny v té zemi, v níž byly vytvořeny. Podporuje snahu Komise předložit návrh týkající se automatické výměny informací mezi daňovými orgány o přeshraničních daňových rozhodnutích;

Dohody o volném obchodu

37. naléhavě Komisi vyzývá, aby předložila strategický dokument popisující širší cíle EU v oblasti obchodní politiky, který by stanovil vyšší normy transparentnosti a konzultací během jednání a zaručil odpovídající přístup na trh, podporu vysokých environmentálních a sociálních standardů a plné dodržování nezávislosti veřejných orgánů všech úrovní při provádění veřejných služeb;

38. podporuje úsilí, jež Komise v poslední době vynaložila s cílem zvýšit transparentnost jednání o obchodních dohodách a zejména o transatlantickém partnerství v oblasti obchodu a investic (TTIP). Zdůrazňuje, že výsledek těchto jednání by neměl negativně postihnout malé místní a regionální ekonomiky, že je třeba i nadále chránit potravinářské výrobky s regionálním označením a že musí být zachovány evropské normy v oblasti zdraví a životního prostředí a právní struktury a postupy EU a členských států. Očekává, že prostřednictvím jasného vynětí kultury a sdělovacích prostředků z vyjednávacího mandátu zůstane zachována svrchovanost členských států v této oblasti. Žádá, aby byl transparentně a pravidelně informován tak, aby mohl plnit svou úlohu prostředníka mezi Uníí a místními a regionálními orgány;

⁽¹⁾ COM(2014) 469 final.

39. vyzývá Komisi, aby jej zapojila do monitorování jednání o dohodě o obchodu se službami (TiSA), která má nahradit Všeobecnou dohodu o obchodu službami (GATS), a to vzhledem k tomu, že hlavní vyjednávaná ustanovení, jako je oblast působnosti, definice, přístup na trh, národní zacházení a výjimky týkající se poskytování služeb, souvisí s pravomocemi místních a regionálních orgánů;

40. naléhavě Komisi vyzývá, aby vyvinula komunikační strategii, jejímž prostřednictvím by se informovalo o možných přínosech těchto obchodních dohod pro každodenní život evropských občanů;

Oblast spravedlnosti a základních práv

41. bere na vědomí důraz, jaký Komise klade na rovnost příležitostí osob se zdravotním postižením a rovnost žen a mužů, lituje však toho, že nebyly navrženy konkrétní nové iniciativy;

42. podporuje snahy Komise o zavedení komplexní evropské migrační politiky, která bude chránit hranice EU a bojovat proti obchodování s lidmi a nedovolenému přistěhovalectví a současně bude respektovat základní práva migrantů, vytvářet bezpečné a legální cesty pro migraci do EU, posilovat spolupráci se zeměmi původu a tranzitu, budovat skutečnou solidaritu mezi členskými státy EU a podporovat konkurenceschopnost Evropy tím, že bude zvyšovat potenciál migrantů být přínosem pro ekonomiky členských států EU;

43. vyzývá k uplatňování koordinované přistěhovalecké politiky a zdůrazňuje, že navrhovaný nový přístup k migraci musí zahrnovat opatření a nástroje, jež budou odrážet významnou roli a kapacitu místních a regionálních orgánů, pokud jde o přijímání a začleňování migrantů v souladu se zásadami solidarity;

44. vybízí Komisi, aby ve spolupráci s VR zahájila konzultaci místních a regionálních orgánů s cílem lépe posoudit stávající problémy v praxi předtím, než budou přijaty nové evropské iniciativy a právní předpisy;

EU jakožto celosvětový aktér

45. vítá záměr Komise přezkoumat evropskou politiku sousedství, k čemuž VR přispěje prostřednictvím ARLEM a CORLEAP, a vyzývá k tomu, aby byly posíleny mechanismy a programy spolupráce mezi EU a partnerskými místními a regionálními orgány a aby byly zintenzivněny iniciativy na podporu decentralizace v partnerských zemích. Navrhuje rozšířit působnost nástroje pro místní správu na všechny partnerské země;

46. je potěšen tím, že má Komise v úmyslu zveřejnit sdělení o cílech udržitelného rozvoje na období po roce 2015, a je připraven přispět zkušenostmi a iniciativami místních a regionálních orgánů, které jsou hlavními partnery v decentralizované spolupráci pro rozvoj. Žádá, aby byl úzce zapojen do formulování postoje EU k celosvětovým jednáním a do iniciativ v rámci Evropského roku pro rozvoj 2015;

Správa a občanství

47. vítá, že Evropská komise chce navrhnout novou interinstitucionální dohodu o zdokonalení tvorby právních předpisů, do níž si přeje být zapojen;

48. jednoznačně vítá, že Komise klade přednostní důraz na odstranění byrokracie. Pro zvýšení dopadu bude mít zásadní význam účinná identifikace administrativní zátěže, a to především s pomocí místních a regionálních orgánů a podniků;

49. považuje obnovení důvěry v Evropskou unii za velmi důležitou prioritu a vybízí Evropskou komisi, aby dále rozvíjela interinstitucionální partnerství v oblasti decentralizované komunikace. Bude i nadále podporovat aktivní občanství EU a sledovat přezkum nařízení o evropské občanské iniciativě;

50. bere na vědomí, že Evropská komise zamýšlí navrhnout novou interinstitucionální dohodu o povinném rejstříku transparentnosti, která bude zahrnovat Radu, a žádá, aby Komise předložila legislativní návrh za účelem zřízení tohoto rejstříku v souladu s článkem 352 SFEU. Místní a regionální orgány ani sdružení, jež je zastupují, by neměly mít povinnost registrace v tomto rejstříku, protože místní a regionální územní celky jsou nedílnou součástí víceúrovňového institucionálního systému EU, jehož představitelé jsou demokraticky voleni občany a nezastupují zájmové skupiny;

51. pověřuje předsedu, aby toto usnesení předložil Evropské komisi, Evropskému parlamentu, Radě a předsedovi Evropské rady.

V Bruselu dne 12. února 2015

předseda
Evropského výboru regionů
Markku MARKKULA
